

Dosarul nr. 3r-4/23
2-22101460-01-3r-20122022

Instanța de fond: Curtea de Apel Comrat (A. Mironov, L. Caraianu, S. Gubenco)

DECIZIE

22 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorului Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, terț Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative cu caracter normativ,

împotriva încheierii din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă:

La 29 iulie 2022, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorului Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, terț Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative cu caracter normativ.

La 12 octombrie 2022, reprezentantul Guvernatorului Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, Andrei Sobor a depus cerere, prin care a solicitat atragerea în calitate de terț - Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a Unității Teritoriale Găgăuziei.

Prin încheierea din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, s-a respins cererea de atragere în calitate de terț - Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a Găgăuziei.

La 20 decembrie 2022, Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea încheierii contestate, cu emiterea unei noi decizii de admitere a demersului privind atragerea în proces a terțului.

În motivarea recursului, recurenții a invocat că instanța de fond nu a luat în considerare că, potrivit art. 19 din Legea Unității teritoriale Administrative a Găgăuziei cu privire la Comitetul executiv al Găgăuziei nr. 31-XXXII/I din 9 iulie 1998, conform căruia direcțiile sunt organele centrale sectoriale ale Găgăuziei. Aceștia sunt conduși de șefi care răspund personal de îndeplinirea sarcinilor care le sunt atribuite și acționează în baza regulamentului direcției relevante. În baza legilor locale, direcțiile implementează hotărârile și dispozițiile Guvernatorului Găgăuziei, politica Comitetului Executiv, hotărârile și dispozițiile acestuia, conduc sectoarele relevante în conformitate cu atribuțiile lor și sunt responsabile de activitățile lor.

Ținând cont de prevederile enunțate invocate, recurenții au opinat că instanța de fond a respins neîntemeiat atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu Direcția principală de Dezvoltare Economică și Turism a Găgăuziei, or, în scopul realizării a normelor legislației Găgăuziei, direcția a elaborat direct legile contestate, care reglementează anumite tipuri de activitate antreprenorială.

Recurenții au solicitat anularea încheierii din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat și emiterea unei noi încheieri, prin care să fie admisă cererea depusă de Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia cu privire la atragerea în calitate de intervenient accesoriu a Direcției Principale de Dezvoltare Economică și Turism a Găgăuziei.

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 7 decembrie 2022, fiind notificată reprezentantului recurenților, Andrei Sobor, la data de 14 decembrie 2022, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele cauzei (f.d.102).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia este în termen.

La 19 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Adunării Populare a Găgăuziei și a Serviciului Fiscal de Stat copia recursului depus de Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, cu înștiințarea depunerii referinței.

Prin referința din 17 februarie 2023, Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea cererii de recurs depuse de Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, cu menținerea încheierii din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat.

Până la examinarea cererii de recurs, Adunarea Populară a Găgăuziei nu și-a valorificat drepturile sale procedurale și nu a depus referință.

În conformitate cu dispozițiile art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

La caz, completul specializat nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece, în cererea de recurs, argumentele au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis și de a restitui cauza Curții de Apel Comrat, la etapa examinării cererii de atragere în calitate de terț a Direcției Principale de Dezvoltare Economică și Turism a Găgăuziei.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Din materialele cauzei rezultă că, la 29 iulie 2022, Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorului Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, terț Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative cu caracter normativ.

La 12 octombrie 2022, reprezentantul Guvernatorului Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, Andrei Sobor, a depus cerere, solicitând atragerea în calitate de terț - Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a Unității Teritoriale Găgăuziei.

Prin încheierea din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat, s-a respins cererea de atragere în calitate de terț - Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a Găgăuziei.

Efectuând controlul legalității încheierii contestate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că actul judecătoresc a fost adoptat cu încălcarea normelor de drept procedural.

În acest sens, instanța de recurs invocă prevederile art. 6 din Legea privind organizarea judecătorească nr. 514-XII din 6 iulie 1995, potrivit căroră activitatea de judecare a cauzelor se desfășoară cu respectarea principiului distribuirii aleatorii a dosarelor prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. În cazul în care judecătorul căruia i-a fost repartizată cauza este în imposibilitatea de a continua judecarea acesteia, persoana responsabilă, în temeiul unei încheieri motivate a președintelui instanței judecătorești, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, asigură redistribuirea aleatorie a dosarului altui judecător. Fișa cu datele privind distribuirea aleatorie a dosarelor se anexează în mod obligatoriu la fiecare dosar.

În conformitate cu art. 37 alin. (2) din Legea privind organizarea judecătorească nr. 514-514 -XII din 6 iulie 1995, Colegiile se constituie din judecători ai curților de apel. Componenta colegiilor se aprobă de către președintele curții, prin ordin, la începutul fiecărui an. Președintele curții de apel are dreptul să dispună, după caz, antrenarea judecătorilor dintr-un colegiu la judecarea unor cauze în alt colegiu.

La fel incidente speței sunt și prevederile art. 6 alin. (1¹) și alin. (2) al Legii enunțate supra, potrivit căreia constituirea completelor de judecată și desemnarea președinților acestora se fac la începutul anului prin dispoziție a președintelui instanței. Schimbarea membrilor completului se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a președintelui instanței judecătorești și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii. Încheierea motivată privind schimbarea membrilor completului se anexează la materialele dosarului. Cauzele repartizate unui complet de judecată nu pot fi trecute altui complet decât în condițiile prevăzute de lege.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit fișei de repartizare din 29 iulie 2022, cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă Oficiul teritorial Comrat al Cancelariei de Stat împotriva Adunării Populare a Găgăuziei, Guvernatorului Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, terț Serviciul Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative cu caracter normativ a fost repartizată în mod aleatoriu judecătorului, Liudmila Caraiianu, care face parte din completul de judecată constituit din magistrații: Andrei Mironov (președinte), Serghei Gubenco și Liudmila Caraiianu (judecători) (f.d. 40).

La 7 decembrie 2022, Curtea de Apel Comrat a examinat chestiunea privind atragerea în proces a Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a Unității, în calitate terț, fiind emis în acest sens dispozitivul încheierii.

Studiind materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că drept urmare a redactării încheierii motivate, aceasta a fost semnată de un alt complet de judecată, format din președintele completului - Andrei Mironov și membrii completului Liudmila Caraiianu și Dmitrii Fujenco (judecători).

Deci în condițiile date, se atestă că încheierea motivată a fost semnată de un judecător, care nu a participat la examinarea chestiunii soluționate prin actul judecătoresc dat și nu face parte din completul constituit legal conform fișei de repartizare. Or, careva dispoziții de modificare a completului la materialele cauzei nu se regăsesc.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că la caz au fost încălcate dispozițiile art. 197 din Codul administrativ, potrivit căruia nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

Iar pentru ca dreptul de acces la o instanță să fie respectat, trebuie ca instanța în fața căreia este adusă cauza să se bucure de jurisdicție deplină, adică instanța trebuie să fie competentă să analizeze atât aspectele de fapt, cât și pe cele de drept ale cauzei.

Acest mod de reglementare al dreptului de acces la justiție este în concordanță cu principiile Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, potrivit cărora exercitarea dreptului de acces la justiție presupune tocmai asigurarea accesului oricărei persoane la un tribunal instituit de lege, adică

garantarea unei proceduri judiciare în fața căreia să se poată realiza, efectiv, acest drept.

În acest context, instanța de recurs, prin prisma standardelor Curții Europene a Drepturilor Omului, notează că nerespectarea de către o instanță a dispozițiilor de drept intern implică în principiu o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție (cauza DMD Group, A.S. vs Slovacia, 05 octombrie 2010, §61).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a casa încheierea din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat și a restitui cauza la Curtea de Apel Comrat, la etapa examinării cererii de atragere a terțului în proces.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Guvernatorul Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia.

Se anulează încheierea din 7 decembrie 2022 a Curții de Apel Comrat în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă cauzei Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție și se restituie cauza Curții de Apel Comrat, la etapa examinării cererii depuse de reprezentantul Guvernatorului Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia și Comitetului Executiv al Unității Teritoriale Autonome Găgăuzia, Andrei Sobor cu privire la atragerea în calitate de terț a Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a Unității Teritoriale Găgăuziei .

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu